

Stockholm den 1 november 2023

R-2023/1198

Till Arbetsmarknadsdepartementet

A2023/00943

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 30 juni 2023 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Genomförande av minimilönedirektivet (SOU 2023:36).

Bakgrund

Bakgrunden till lagförslaget är Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2041 om tillräckliga minimilöner i Europeiska unionen (minimilönedirektivet). Det noteras att vissa medlemsstater inom EU är av uppfattningen att Europeiska unionen saknar behörighet att lagstifta om lön. Danmark har väckt talan om ogiltigförklaring av direktivet vid EU-domstolen och Sverige har beslutat om att få intervensera till stöd för Danmarks talan. Arbetsmarknadens parter i Sverige delar uppfattningen att Europeiska unionen saknar behörighet att lagstifta om lön.

Synpunkter

Inledningsvis konstateras att lagförslaget befäster den gällande ordningen i Sverige om att det är arbetsmarknadens parter som genom kollektivavtal ansvarar för lönebildningen i Sverige. Lagförslaget innebär således inte i nuläget något ingrepp i den avtalsfrihet som råder mellan arbetsmarknadens parter.

Minimilönedirektivet ställer inte några krav på medlemsstater där kollektivavtals-täckningsgraden överstiger 80 procent. Utredningens uppfattning är att kollektivavtals-täckningsgraden på den svenska arbetsmarknaden med god marginal

överstiger 80 procent och att Sverige för närvarande inte behöver vidta några åtgärder. Av utredningen framgår vidare att det redan ingår i Medlingsinstitutets uppdrag att bevaka kollektivavtals täckningsgraden i Sverige.

Den föreslagna ordningen om en viss utökning av Medlingsinstitutets uppdrag till att även omfatta uppgiftsinsamling och rapportering till Europeiska kommissionen, bedöms inte få någon praktisk eller omedelbar påverkan på lönebildningen eller kollektivavtalsmodellen.

Lagförslaget är i någon mån otydligt om konsekvenser och eventuella åtgärder i händelse av att kollektivavtalsgraden understiger 80 procent. Utredningen menar att det ytterst bör vara regeringen som utan särskild reglering ska ansvara för att upprätta handlingsplan i händelse av att täckningsgraden skulle sjunka under 80 procent. Detta framgår inte av lagförslaget.

Utgången i målet om ogiltigförklaring av direktivet i EU-domstolen och eventuellt sänkt kollektivavtalsgrad i Sverige i framtiden kan föranleda behov av förnyad lagstiftning på området.

I övrigt har Advokatsamfundet inget att erinra mot betänkandets bedömningar och förslag.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander